

DİVANÜ LÜGATİ'T-TÜRK'TEN SEÇME KELİMELER

alkış-kargış: Dua-beddua.

alpagut: Tek başına düşmana saldıran, yakalanamayan yiğit.

arık: Irmak. “Arıkta oğlak togsa arıkta otı öner.” Ağılda oğlak doğsa ırmakta otu biter.

badram: Bayram.

bitik: Kitap.

çañcarga: Serçe kuşu.

çepiş: Altı aylık keçi yavrusu.

edgü:İyi, güzel.

emgek: Emek, sıkıntı, mihnet. “Emgek eginde kalmas.” Sıkıntı sırtta kalmaz.

ikit: Yalan. “ikit söz.” Yalan söz.

közüldürük: At kuyruğundan dokunan bez, göz kamaştığında kullanılırmış. Bir çeşit gözlük.

ogur: Vakit, zaman. “Ne ogurda keldin?” Ne vakit geldin?

ödlek: Zaman. “Ödlek kamug küfredi” İçinde bulunan zaman, dönem gevşedi, zayıfladı.

sükel: Hasta.

tavar: Canlı, cansız mal. “Tavar kiming ökilse Beylik angar kergeyür.” Kimin malı çoğalırsa beylik ona yaraşır.

tıl: Dil. “Erdem başı tıl.” Faziletin başı dildir.

totsug-batsıg: Doğu-batı.

tün- kün: Gece-gündüz.

tütün: Duman. “Ot tütünsüz bolmas, yiğit yazuksuz bolmas.” Ot dumansız olmaz, genç günahsız olmaz.

tüzün: Yumuşak huylu adam. “Tüzün birle uruş, utun birle tireşme.” Yumuşak huylu kimselerle uğraş, kötülerle inatlaşma.”

uçmak-tamu: Cennet-cehennem. “Uçmak yeri körildi.” Cennet görüldü. (Baharda doğa için kullanılmış.) “Tamu kapugın açar tavar.” Cehennem kapısını mal (rüşvet) açar.

uşak: Küçük. “Uşak neng.” Küçük şey. “Uşak oğlan.” Küçük çocuk.

yaratgan: Yaratan. “Tengri ol yerig yaratgan.” Tanrı yeri yaratandır.

yarutgan: Aydınlatan. “Kün ol ajunug yarutgan.” Güneş dünyayı aydınlatandır.

yazıgçı: Yazıcı

yazuk:Günah.